

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA RELATIVA A LA IMPOSSIBILITAT DE PARTICIPAR EN UN PROCÉS DE SELECCIÓ DE PERSONAL DESPRÉS DE TENIR AFECTACIÓ PEL VIRUS DE LA COVID-19

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 3 de juny de 2021, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava que l'Ajuntament de Barcelona no li ofería alternatives per poder participar en el procés de selecció per accedir a una plaça d'agent de la Guàrdia Urbana, ja que es trobava afectat per la COVID-19 el dia en què s'havia de realitzar la primera prova del procés selectiu.

Des de la Sindicatura de Greuges de Barcelona ja s'havia intervingut en l'anterior convocatòria del procés selectiu, davant de queixes presentades per aspirants que es trobaven en aquesta mateixa circumstància. En aquell moment, la Sindicatura de Greuges va recomanar a la Gerència de Persones i Desenvolupament Organitzatiu que s'estudiés la possibilitat d'arbitrar mesures que permetessin la participació en els processos selectius a les persones afectades pel virus de la COVID-19, en aplicació del dret d'igualtat d'accés a la funció pública, per tal d'evitar així restriccions innecessàries a l'exercici d'aquest dret fonamental.

En el moment de rebre la queixa objecte d'estudi, la institució no havia tingut retorn de la recomanació efectuada.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinats el contingut de la queixa, es va valorar la conveniència de dirigir-se a la Gerència de Persones i Desenvolupament Organitzatiu per tal de conèixer el tractament i les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 9 de juny de 2021 es va sol·licitar a l'organisme corresponent la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 27 de setembre de 2021 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada en què s'exposa que a la convocatòria dels processos selectius d'enguany s'han inscrit més de 20.000 persones aspirants, i que entre els mesos de maig i juliols s'estaven fent les primeres proves de tots aquests processos.

Indiquen que la possibilitat de personalitzar les proves és limitada, i que es restringeixen als aspectes que es recullen de manera expressa a la normativa, que

són, fonamentalment, la protecció de la maternitat i l'adaptació de les proves a les persones amb discapacitats.

Assenyalen que qualsevol altra situació a personalitzar implica una complexitat no assumible amb el volum de persones aspirants.

Finalment, expressen que en el cas de la COVID-19, l'existència d'una norma sanitària per restringir el desplaçament dels positius o confinats no permet tampoc exceptuar les persones que es troben afectades, ni impulsar actuacions orientades al fet que es desplacin d'acord amb la normativa, i indiquen que les excepcions a aquesta norma són limitades i no inclouen les proves que realitzen, i que aquest criteri s'aplica en qualsevol altra malaltia, on s'apliquen els mateixos protocols.

CONSIDERACIONS

El promotor de la queixa referia la impossibilitat de formar part en un procés de selecció de personal per tal de proveir 259 places d'agent de la Guàrdia Urbana de Barcelona, atès que estava afectat pel virus de la COVID-19 el dia en què se celebrava la primera prova del procés.

En el marc de l'execució del procés selectiu, l'Ajuntament va publicar les instruccions per a la realització de les proves de la convocatòria. Les instruccions recollien el següent:

En cap cas podreu accedir a les instal·lacions del recinte si:

- Presenteu simptomatologia compatible amb la covid-19.*
- Heu estat diagnosticats/ades de la covid-19 o esteu en quarantena, sense haver rebut l'autorització sanitària corresponent.*
- Conviviu o heu estat en contacte estret els darrers 10 dies amb persones que presentin símptomes, sense que hagi finalitzat el termini de seguretat recomanat per les autoritats sanitàries. Per aquest motiu, haureu de signar el document de declaració responsable covid que us facilitarem a l'efecte, amb el que haureu de confirmar els termes sanitaris anteriors. Si és necessari, es prendrà la temperatura de les persones aspirants que durant la prova presentin símptomes i, en cas de tenir una temperatura superior a 37,3graus, hauran d'abandonar el recinte i dirigir-se al seu servei de salut*

Per tant, efectivament no es donava opció als aspirants afectats que es trobaven en aquelles circumstàncies, i quedaven directament exclosos de la convocatòria.

Podem dir que aquesta instrucció municipal es correspon amb la disposició del Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, que estableix que tots els ciutadans hauran d'adoptar les mesures necessàries per evitar la generació de riscos de propagació de la malaltia, així com la pròpia exposició a aquests riscos. Aquesta disposició implica el deure de totes les persones a les quals s'hagi prescrit una mesura d'aïllament o quarantena a complir amb aquestes mesures, com és el cas del promotor de la queixa. Ara bé, aquest precepte no és incompatible

David Bondia Garcia

amb la implementació d'altres mesures que permetin la participació dels aspirants que es trobin en aquestes circumstàncies.

Ara bé, com ja ens hem referit, la Sindicatura de Greuges va dirigir una recomanació al consistori, en el sentit que caldria arbitrar mesures que permetessin garantir el dret d'accés a la funció pública, recomanació que l'Ajuntament no ha tingut en consideració.

Aquesta instància supervisora ja va manifestar en el seu moment que, tenint en compte que els òrgans de selecció tenen l'obligació de protegir la salut dels aspirants en els processos selectius, la del personal que col·labora en el desenvolupament de les proves selectives, i la d'ells mateixos, **una mesura tan restrictiva com la imposada podia comportar precisament l'efecte contrari**, ja que és probable que aspirants que es trobessin en les circumstàncies descrites en la instrucció, davant de la possibilitat de perdre la convocatòria acudissin igualment a la realització de la prova, amb la qual cosa posarien en risc la salut de la resta de persones.

Així mateix, entenem que el dret d'accés a la funció pública és un dret de configuració legal i, per tant, l'aplicació de limitacions també haurien de venir imposades legalment. Per això, la Sindicatura considera que **cal buscar fórmules per evitar restriccions innecessàries a l'exercici d'aquest dret fonamental, i que, en tot cas, ha de prevaldre la interpretació més favorable a la seva efectivitat**, tal com ha pronunciat en diverses ocasions el Tribunal Constitucional.

De fet, així ho han fet altres administracions, com la Junta de Castella i Lleó, on la Direcció de la Funció Pública ha dictat criteris per a la celebració de proves en processos selectius a persones afectades per la COVID-19, o per mesures imposades per les autoritats sanitàries amb motiu d'aquesta malaltia, i que degut a aquelles circumstàncies no van poder realitzar les proves corresponents en el procés selectiu en què es trobaven admesos.

La instrucció preveu que, si es produïssin aquelles circumstàncies, i sempre que les persones aspirants així ho reclamessin, els òrgans de selecció hauran de fixar una altra data per a la realització de les proves selectives a les quals no van poder concórrer. Assenyala la instrucció que aquesta mesura es pren en nom de la protecció del dret a l'accés a l'ocupació pública.

Així, ens hem de reiterar en el fet que **altres solucions són possibles i resulten més justes i idònies per respectar el dret d'igualtat en l'accés a la funció pública**.

Entenem que arbitrar altres mesures que permetin la participació en els processos de selecció a les persones afectades pel virus de la COVID-19, segurament comporta més complexitat a un procés de per si ja prou complex, com indica l'informe municipal, però considerem que és la solució que resulta més respectuosa amb el dret constitucional d'accés a l'ocupació pública en condicions d'igualtat.

No podem obviar que ens trobem davant d'una situació sanitària excepcional, de la qual poden resultar afectades moltes persones aspirants en diferents convocatòries,

que segurament han invertit un temps i un esforç considerables per poder exercir el seu dret a obtenir un lloc de treball a l'Administració pública.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula aquesta institució, aquesta Sindicatura té com a missió valorar si s'ha produït un greuge i, considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació de la **Gerència de Persones i Desenvolupament Organitzatiu** no ha estat suficientment respectuosa amb el dret d'accés a la funció pública.

En conseqüència, emeto la següent decisió:

- **Recomanar** de nou a la Gerència de Persones i Desenvolupament Organitzatiu que s'estudiï la possibilitat d'arbitrar mesures que permetin la participació en els processos selectius a les persones afectades pel virus de la COVID-19, en aplicació del dret a la igualtat d'accés a la funció pública, per tal d'evitar restriccions innecessàries a l'exercici d'aquest dret fonamental.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, gener de 2022